

LAKIALOITE 71/2009 vp

Laki toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tämä lakialoite liittyy talousarvioaloitteeseen, jossa ehdotetaan, että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 33.60.35 lisäyksenä 5 100 000 euroa valtionosuuden maksamiseksi perustoimeentulotuen kustannuksiin.

Tässä lakialoitteessa ehdotetaan, että toimeentulotuesta annettua lakia (1412/1997) muutetaan siten, että lapsilisälain (796/1992) mukaisesta lapsilisästä tehdään niin kutsuttu etuoikeutettu tulo, jota ei oteta huomioon toimeentulotukea vähentävänä tulona.

Toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n mukaan toimeentulotuen suuruuteen vaikuttavia tuloja ovat kyseisen henkilön ja perheenjäsenten kaikki käytettävissä olevat tulot lukuun ottamatta ns. etuoikeutettuja tuloja, joita ovat mm. vähäisiksi katsottavat avustukset ja ansiotulot sekä eräät kulukorvaukset ja edut, kuten äitiysavustus, vammaistuki ja lapsen hoitotuki. Lapsilisä ei kuulu etuoikeutettuihin tuloihin ja vähentää siis toimeentulotukea.

Köyhyyden kasvu on ollut lapsiperheissä nopeampaa kuin väestössä keskimäärin 1990- ja 2000-luvuilla. Alimpaan tulokymmenykseen kuuluvien lapsiperheiden määrä on kasvanut 5,4 prosentista 9,0 prosenttiin vuosina 1990—2007. Alle 18-vuotiaiden pienituloisuusaste kolminkertaistui 4,5 prosentista 13,8 prosenttiin vuosina 1994—2007. Erityisesti köyhiksi luettujen perheiden määrä kasvoi vuosina 1990—2007 yksinhuoltajien (11 prosentista 32 prosenttiin)

ja pienten lasten perheissä (4 prosentista 12 prosenttiin).

Viimeisimpien tietojen mukaan lapsiköyhyysaste, 13,8 prosenttia, on edelleen kasvussa ja ohittanut jo koko väestön köyhyysasteen, 13,5 %. Samaan aikaan, kun ansiotuloa saavien reaalitytulot ovat vuosina 1993—2005 kasvaneet yli 25 prosenttia, on lapsiperheiden saamien tulonsiirtojen arvo pudonnut 10 prosenttia.

Hallituksen köyhyyspolitiikan keskeinen painopistealue onkin syystä lapsiperheiden köyhyyden vähentäminen. Lapsilisän yksinhuoltajakorotusta korotettiin 10 eurolla kuukaudessa vuoden 2008 alusta lähtien ja lapsilisää kolmannesta lapsesta lähtien korotetaan 10 eurolla kuukaudessa vuoden 2009 alusta.

Näistä toimista ne kaikkein köyhimmät perheet, jotka saavat toimeentulotukea, eivät kuitenkaan hyödy millään tavalla. Tämä johtuu siitä, että lapsilisä ei kuulu niin kutsuttuihin etuoikeutettuihin tuloihin, vaan leikkaa toimeentulotukea.

Stakesin mukaan vuonna 2007 Suomessa oli 48 000 toimeentulotukea saavaa lapsiperhettä, joissa asui 89 000 lasta. Lapsiperheet saavat toimeentulotukea keskimäärin 5,6 kuukautta vuodesta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1412/1997) 11 §:n 2 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 583/2007, seuraavasti:

11 §

Huomioon otettavat tulot

— — — — —
Tuloina ei kuitenkaan oteta huomioon:
— — — — —

4) äitiysavustuslain (477/1993) mukaista äitiysavustusta, vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta eikä 10 euroon asti lapsilisälain (796/1992) mukaista lapsilisää;
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2009

Outi Alanko-Kahiluoto /vihr